

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Egy évre 170.— L., félévre 95.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 270.— L.

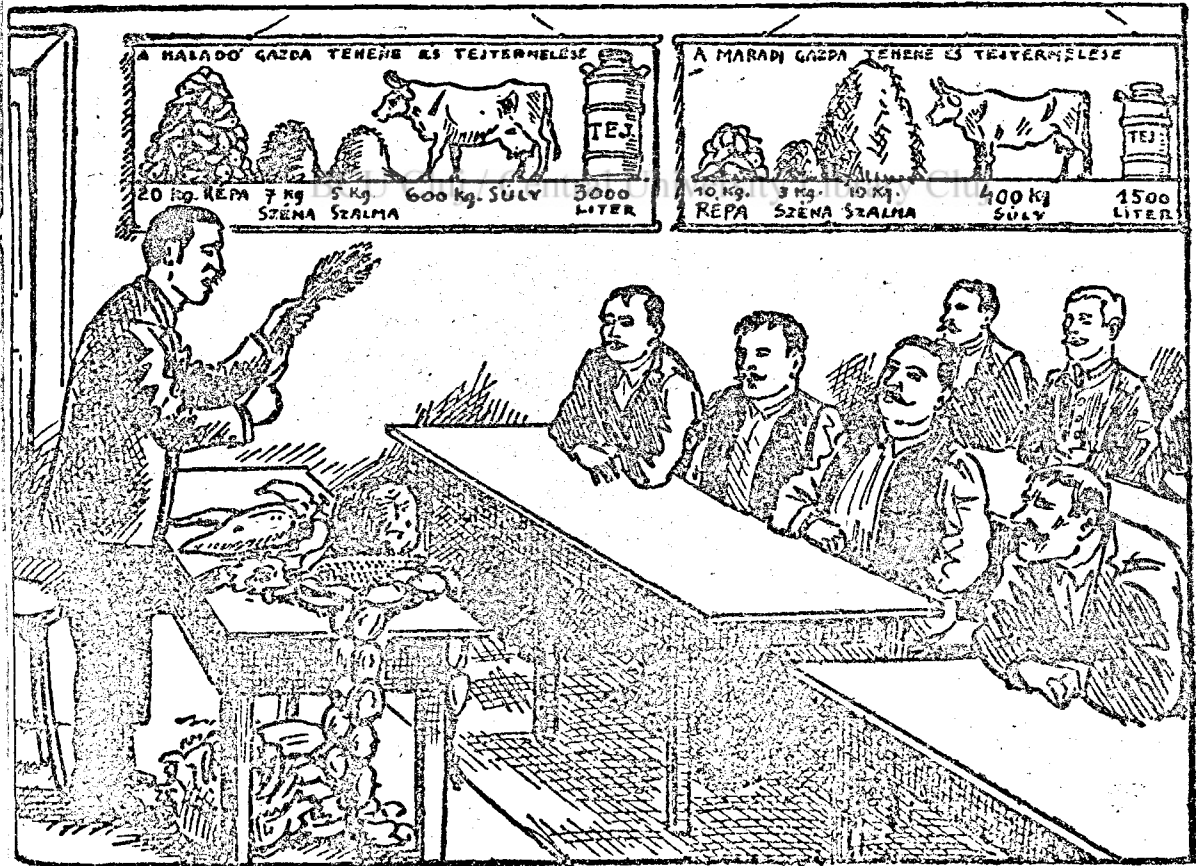
FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Lelki munka télen.

Ma minden országban nagy nehézségekkel küzdenek a gazdák. A különbség ott van, hogy a tanultabb és jobban szervezett gazdaközönység könnyebben meg tud birkózni a ba-

ket, hogyan térnek át a szemtermelésről az állattenyésztésre, a hizlalásról a tejtermelésre, hogyan tökéletesítik gazdasági eszközeiket, értékesítő módszereiket. Ma már a példabeszé-

kal. A szervezethez, összefartás a gyönyörű gazdát is megerősíti, a nagyobb tudás az egyszerű gazdaközönséget képessé teszi a változó viszonyokhoz való alkalmazkodásra. Bátor példáit olvassuk annak, hogy a nyugati gazdái egyik évről a másikra hogyan változtatják meg gazdasági rendszerü-

ket magukra is vonatkoztatják a művelt országok gazdái: nemcsak a jó pap, hanem a jó gazda is holtig tanul.

Képünk egy magyarországi téli iskola képét ábrázolja. Már november közepén megkezdődött az oktatás: gazdaleányok, fiatal és életesebb gazdák a napnak legalkalmasabb órájára.

A télen tanult ismeretek megbeszélése a mezőn.

ban összegyűlnek és odaadó figyelemmel hallgatják a gazdasági előadót. Az idei esztendő gazdasági eredményeinek a megbeszéléséről van szó: mi hogyan termelt, mit hogyan lehet jövő évre megjavítani, mire van szüksége a piacnak, honnan fenyeget a jobb termékek versenye?

Természetes, hogy az olyan országokban, ahol szakértelemmel foglalkoznak a gazdák bajaival, nem lesz urrá a reménytelenség, nem fokozzák lelki bajok is az anyagi nehézségeket.

Ezeknek a meggondolása kell, hogy áthassa nemcsak az erdélyi magyarság ügyeinek intézőit, de magukat az erdélyi magyar falusi gazdákat is. Számunkra élet-halál kérdése a korral való haladás.

Most a felekezeti gimnáziumok helyzetének rendezése jó alkalmul kínálkozik arra, hogy a falusi gazdák kulturális szükségletének kielégítéséről is gondoskodni lehessen.

És most azt sem lehet kifogásképpen felhozni, hogy az állami törvények útját állják a gazdasági iskola létesítésének. A mezőgazdasági oktatásügy szervezéséről szóló új törvény lehetővé teszi, hogy az erdélyi magyar gazdák is megkapják a maguk tudományának éltető forrásait.

Véleményünk szerint nem volna helyes a kérdés megoldását fenn kezdenünk. Szerény alapokon kell megindulnunk s a természetes fejlődés útján haladni magasabbra, ha a szükség ugy kívánja.

Egyelőre megelégedhetnénk a gazdasági ismeretek népszerűsítését szolgáló intézetekkel. Ezt az új törvény szerint a téli gazdasági iskolák biztosítják, amelyeknek az említett tör-

Mi, hogyan termelt?

vény értelmében látogatói lehetnek korra való tekintet nélkül mezőgazdasággal foglalkozó ifjak és férfiak. Ezeken az iskolákon az oktatás ideje egy vagy két éven keresztül a téli időszak hat hónapja. A résztvevők az iskola végzésével bizonyítványt kapnak. Azoknak az ifjaknak, akiknek teljes elemi iskolai végzettségük van s azonfelül a két félévet a téli iskolában végezték és a végbizonyítványt megszerezték, joguk van a két éves katonai szolgálatnak egy évre való leszállítását kérelmezni. Már ezért a lehetőségért is óriási jelentőséget kell tulajdonítanunk a téli gazdasági iskola megteremtésének.

Am a férfi renden levők iskolája mellett ugyanazon előadók közreműködésével a törvény értelmében háztartási leányiskolákat is lehet létesíteni, amilyenek a szászoknál is nagy eredménnyel működnek.

A téli iskolában az előttünk levő szabályzat szerint október 15-től április 15-ig folyik az oktatás. A növendékek tavasszal hazamennek falvaikba és a gazdálkodáshoz látnak. Ez alatt az idő alatt az iskola előadói rendre meglátogatják őket és a télen tanult ismeretek alkalmazását, tehát a gyakorlati gazdálkodás kérdéseit a helyszínén megbeszélik. Az iskola tanítószemélyzetét arra is kötelezi a szabályzat, hogy az iskola környékén levő falvakban a gazdasági munkák egy-egy időszerű kérdéséről megbeszélést tartsanak.

Nagyjában ezek volnának a törvény keretei, amelyek között a mezőgazdasági ismeretek terjesztését magyar falusi népünk számára legelőszöbben, mégis legeredményesebben biztosíthatják.

Reméljük és elvárjuk, hogy azok, akik többségi magatartásunkat irányítják, s akik a gazdaközönség is bizalommal követ: minnt elkövetnek, hogy a mezőgazdasági ismeretek elsajátítására megfelelő iskola létesüljön. Ugyanakkor nem is elég egy téli iskolát szervezniünk: minden magyarlakta vidéket segítenünk és boldogítanunk kellene ilyen intézmények létesítésével.

De legközelebbi teendőképpen méltán várunk el, hogy a visszafejlesztett gimnáziumok egyikének helyén, — legmegfelelőbb helyen — először téli gazdasági iskola induljon meg a földművelői vágyó falusi gazdák és nők továbbképzésére.

Néha a föld is megcsuszik.

Elcsuszni manapság nem nehéz. Ma nemcsak az csuszik le, aki jó időben is könnyelműen viselkedett, aki ok nélkül is jégen szeretett járni, aki játszott a szerencséjével. Jó emberek, akiknek kezében mindig égett a munka, akik dalolva vitték mindig a keresztjüket, akik másra sohasem akartak támaszkodni, mint a fagyöngy... akik undorodtak attól, hogy másból szívjanak vért... mert a maguk megaláztatásából akartak mindig élni!... akik az élet legnyomorúságosabb terheit olyan áldozatosan, csendes szívvvel hordozták, amilyenekkel a bibliai Izsák vihette a hátán az áldozati fát az áldozat után, mikor feláldozásra vitte gyermekét: az ilyen szorgalmas, áldott jó emberek sorsra is lejtőre jutott... Máról holnapra semmi nem válnak és eltűnnek az emberek szeme elől. Mert ezeket az áldott, de tulajdonképpen nagyon megvert jó embereket az jellemzi, hogy meggyallik, amit nem is kellene... Nem ordít ki nagyhangosan a csapást, mint a koldus, hanem az életem hangosan evez végig a koldusokkal. A lejtőre jutott, törekvő, jobb sorsra érdemes magyar: ez nem szereti mutogatni a sebeit. Amint ahogyan azt a római időkben mutogatták a katonák a piacon, hogy a győzelem és szavazatokat kapjanak a sebek között. Inkább eldugná a sebet és a szíven az élet csuf harapását. Szeretné, ha a végrehajtó kegyetlenül verné a dobot, hogy képzelt szégyenre lelejttesse. Szeretne észrevétlenül távozni a helyéből, ahonnan az élet örökre kiverte... Kicsi az ilyen egyéni tragédia, mégis nagy vereség föl, nagyobb, mint a vágányaiból

kiugrott vasuti kocsi. Szegény, lecsuszott embert sokan szerették. Sokan szeretnék megkeresni ezután is, különösen az árvaságra jutott templomok és iskolák ügyében, akinek sorsát mindig szíven viselte. Most már hiába mennek hozzá. A műhely parazsa ki van hamvadva. Valaki keservesen sir az elárvult ülön, a gazdátlan pulton...

Könnyű annak lecsuszni, akit intézmények, mostohább sors és mégmostohább emberek maguk is gödör-irányába taszítanak...

Mintha még a természet is utánozná a Sorsnak velünk üzött csuf játékát. A folyók nem férnek a bőrükben. Udvarunkba merészkednek, hogy most már a szennyes iszap is segítsen a mi csusztatásunkban. Hegyek lecsuszhatnak a völgyekbe és nemcsak az ártatlan madárfészket nyomoritják maguk alá, hanem az emberi otthonokat is. Az ibolyák ég felé fordított gyökérrel várják a tavaszt. De hát a lecsuszott emberek?... És mintha általános lenne a természet fárasztó játéka a lélekkel. Csuszik a földünk falun. Eladódik, vagy parlagon marad. Világ vándora lesz a gazdikájából. De megcsuszik a városok alatt is... Nemcsak olyan értelemben, ahogy azt a kihűtött műhelyben, pulton síró kereskedőről mondtam az imént. Hanem megcsuszik néha a szó igazán értelmében is, ahogyan például Lyon városában történt az a napokban. Százestendős házak, kórházak és bérkaszárnyák alatt érthetetlen okokból hirtelen csak megcsuszik a föld. Éjjel, amikor az elcsigázott szegény emberek gondolata odatapal az álmhoz, hogy legalább álmában jóllakhasson. A ledöntött hóember nem hull olyan hirtelen semmibe, mint amilyen hirtelen ez a régi francia város öreg része, amit a csuszáló föld így megcsufolt. Mintha utánozni akarná ezzel a Sorsot, amely kegyetlen játékokat talált ki a mi megcsufolásunkra. Jégre tette vagyionunkat, egészségünket. Fagypontra alá nyomta régi jókedvünket. Megfagyasztotta mosolyunkat. *Meghűtötte azoknak az embereknek a szívét, akik kezelnek minket...* Ilyen hideg a mi *Adventünk*, emberek. Ha csak ki nem süt reánk hirtelenséggel az Isten arca. Józua imádságára megállította egyszer a napot.

Bizonyára a megindult Föld dolgába is beleszól, és vigyáz, hogy végképpen el ne csusszék életünk alól.

KÜLFÖLD

A tűz és a víz barátkozása. A hét legnagyobb feltűnést keltő külpolitikai eseménye Litvinov szovjet külügyminiszter olaszországi látogatása. Ez a látogatás egészen váratlan meglepetés és Milánóban történt, ahol Grandi olasz külügyminiszter fogadta bolsevista köllégáját. A találkozás közzé tett célja gazdasági: Olaszország ellátása az ipari termeléshez szükséges nyersanyagokkal. Az kétségtelen, hogy Oroszország bővében van a nyersanyagoknak, Olaszország tőle könnyebben és jóval olcsóbban szerezheti be azokat, mint bárhonon. De talán ebben is van valami igazság, amit külföldi, különösen francia és szerb ujságok hirdetik: hogy a látogatás politikai célokat is leplez: az olasz—német—oroszsövetség előkészítését. Bármiként álljon a dolog, bizonyos, hogy a már vége felé járó, egyébként is izgatott 1930-iki esztendő sok politikai meglepetéssel is szolgált s ez azt mutatja, hogy a világpolitikai helyzet nem, hogy megszilárdult volna, hanem épen most van kialakulóban.

A magyar miniszterelnök berlini útja. Bethlen István magyar miniszterelnököt megkülönböztetett tisztelettel fogadták Berlinben s az elhangzott beszédek mindkét oldalon melegen hivatkoztak a fegyverek zajában kipróbált és bevált barátságra, valamint a két nemzetnek a leszerezés kérdésében és a kisebbségi kérdésben egységes érdekeire. A megbeszélések közvetlen következménye a magyar-német gazdasági tárgyalások megindítása a tavasz folyamán. Így a magyar mezőgazdasági termények valamint a vágóállá-

tok piacot fognak találni Németországban, a német ipari termékeket pedig fogyasztása arányában Magyarország fogja átvenni. A magyar-német gazdasági viszonyok ilyen alakulása nagyon meglepte, sőt megdöbbentette a cseh kormányt. A magyar-cseh kereskedelmi szerződés ugyanis december hó 15. napjával lejár s ezt az alkalmat a cseh kormány arra akarta kihasználni, hogy Magyarországot vámháboruba hajtsa s határait a magyar mezőgazdaság terményei elől elzárva a cseh ipar részére legkedvezőbb új szerződés kötésére kényszerítse a magyar kormányt s még politikai biztosítékokat is szerezzen tőle. A helyzet leirt változása nagyon valószínűtlenné teszi a cseh számítások sikerét. Ezért a cseh sajtó — rendes szokása szerint — azt a vádat bocsátotta világga, Isten tudja csak, hányadszor, hogy Berlinben a német-olasz - orosz - magyar-bolgár-török-görög szövetség megszervezésében fáradoztak új háború előkészítésére s új békeszerződések megkötésére.

Bethlen miniszterelnök nagyon erélyes nyilatkozatban utasította vissza ezt a vádaskodást, helyesen rámutatva arra, hogy ilyen szövetség megalkotása feltétlenül maga után vonná egy ellenszövetség megalakulását, tehát szükségtelen kihívás volna.

Súlyos vád a magyar szociálisták ellen. Budapesten december havában lesznek a községi választások s az azok eredményében megalakuló törvényhatósági bizottság fogja megválasztani az új tisztviselői kart. Természetes, hogy minden párt nagy agitációt fejt ki, hogy magának biztosítsa a többséget. Ezzel kapcsolatban emelték a magyarországi szociáldemokrata párt ellen azt a vádat, hogy egy-

millió szokott fogadott el a cseh kormánytól választási célokra. Ezt a súlyos vádat a párt határozottan nem cáfolta meg, hanem csak óvatosan megkerülte kiadott nyilatkozatában.

Zavaros hírek Oroszországból. Megint nagy ellenforradalmi összeesküvést fedeztek fel, amit a vörös hadsereg vezetői szerveztek. A hírek szerint a forradalom teljesen elő volt készítve, kitörésének napja is meghatározva s azért fedezték fel, mert a polgári hatalom fejűl kiszemelt Rykov megijedt s leleplezte az összeesküvést. Az összeesküvők vezetői közül hétszázat tartóztattak le s ezek közül sokat már kivégeztek.

Majdnem egy időben jött a hír a szovjet vezetőjének, Sztilinnak meggyilkolásáról. Mindcizeket a híreket azonban nem erősítették meg s azóta, amint már hirt adtunk róla, Litvinov orosz külügyminiszter látogatásban volt Milánóban és tárgyalt Grandi olasz külügyminiszterrel.

Magyarország kölcsönt Londonban a kötetendő magyar kölcsönre 3 millió font előleget folyósítottak, vagyis másfél milliót lejt. A feltételek nagyon előnyösek, az a tény pedig, hogy előleget adtak, azt bizonyítja, hogy Magyarország hitele a mostani nehéz gazdasági helyzetben is szilárd s ezért teljes összegében meg fogja kapni a szükséges külföldi kölcsönt. Az előleget egészen közmunkákra fordítják, hogy ezzel munkanélkülieknek.

Pásztortűz

Irodalmi folyóirat

Kiadóhivatal:

Cluj-Kvár, Strada Baron L. Pop
(v. Brassai-utca) 5 sz.

Belpolitikai hírek

Követelni tudnak. Mihalache belügyminiszter Csernoban politikai beszédet tartott. Beszédében megemlékezett rólunk, kisebbségekről is. Mihalache kijelentette, hogy a kormány figyelembe veszi a kisebbségek kívánságait, de megköveteli a kisebbségektől, hogy Románia iránt alázatos magatartással viseltesse. Azok a kisebbségi csoportokkal szemben, amelyek a román nemzeti eszme ellen izgatnak, a kormány erőlyesen fog fellépni. Mihalache beszédében csak éppen ezt nem mondta: Tessék a kisebbségeknek a román Nemzeti Párthoz csatlakozni és annak a keretei között tetszésük szerint működhetnek.

Ítélet a borsai perben. A borsai zavargások vádlottai felett most ítélezett a szatmári törvényszék. A törvényszék mind a zsidó, mind a román vádlottakat felmentette. Csupán a zavargások szellemi vezére, Constantin Danila kapott 5 ezer lej pénzbüntetést.

A Bratianuék harca. Mint ismeretes, Károly király visszatérésekor a liberális párt vezére, Bratianu Vintila, nem ismerte el Károlyt Románia királyául. Ezért a liberálisok két pártra szakadtak. Az egyik párt kitarított Bratianu Vintila mellett, a másik párt a fiatalabb Bratianu Gheorgehoz csatlakozott, aki Károly király pártjára állott. A feltétlenül liberális párt és két vezetője között a harc most is folyik. Bratianu Vintila mellé álltak az öregebbek, Gheorge körül csoportosultak a fiatal liberális politikusok. A nemzeti érdekek nagy kárörömmel szemlélődnek, hogy legerősebb ellenfelei-

ket, a liberálisokat, hogyan gyengítik a párt kebelében dúló viszálykodások. Annyi bizonyos, Bratianu Vintila pártja nyakasan kitart elvei mellett. A király legutóbb kihallgatásra hívta fel Bratianu Vintilát, de ez megtagadta a megjelenést.

* HIREK *

Nem szüntetik meg a székelyudvarhelyi katolikus gimnáziumot. Azokkal a híresztelésekkel szemben, hogy a székelyudvarhelyi római katolikus gimnáziumot a Státus megszünteti, illetékes helyen teljesen megnyugtató választ adtak. Balázs András kanonok, státusi előadó a következőket mondotta:

— A székelyudvarhelyi főgimnázium rendületlenül áll a fog állami meggyőződés szerint tovább is. Veszélyről beszélni nem lehet. A hírek egy kicsit kiszínezték az intézet helyzetét. Ennek az az oka, hogy a státus kénytelen igénybe venni a gimnázium körül csoportosuló társadalom áldozatkészségét is. Ez fedezte fel a vészkiáltást. Am, akik méltán ily lelkesen ragaszkodnak ősi kulturintézményükhöz, bizonyosan oly lelkesek s odaadók lesznek a szükséges anyagi áldozatok meghozásában is.

Magyar tudósok kiüntetése. Most tartották meg Londonban a nemzetközi állatorvosi kongresszust. A kongresszuson 1400 állatorvos vett részt. Magyar részről Hutyrá és Marek állatorvos-tanárokat aranyéremmel tüntették ki. A kiüntetés értékét nagyban növeli az, hogy ezt az aranyérmet mindíg az utolsó 25 esztendő legkiválóbb állatorvosi szakmunkájának ítéljük oda.

Leleplezték a hősök emlékművét Gagesen. A marostordamegyei Gages község kegyeletessége keretében szentelte fel a világháboruban elesett hősök emlékoszlopát. Az emlékoszlop előtt a ref. lelkész tartott imádságot és emlékbeszédet. A hősök emlékművének leleplezése után Adorján Gergely vezetéssel az ünneplő közönség megkoszoruzta Gages nagy szülöttjének, gagesi Kiss Józsefnek sírját, aki ős Marosszék gyümölcsstermelésének volt a megteremtője. Ez alkalommal megemlékeztek azokról a gagesi szabadsághősökről is, akik az 1848—49-iki szabadságharcban Kiss József vezetéssel harcoltak. Végül Kiss József veje, Garda János főeredőtanácsos mondott meleghangú köszönetet a megjelenteknek a szép megemlékezésért és felhívta a jelenlevők figyelmét, hogy a gyümölcsfákat ápolni, gondozni kell, mert csak úgy hozhatnak hasznot. Az ünnepséget alkalmi ének fejezte be.

A kukoricaszem is okozhat halált. Pécs mellett Cserdi községben Bogdán József két éves fiaeskája kukoricaszemet vett a szájába. Egy kukoricaszem leszaladt a torkán s a lélekzöcsövébe került. A kis fiú megfulladt a kukoricaszemtől.

A megáradt Maros elsodorta a sáromberki hidat. Sáromberke és Marossárpatak községek között betonhid bonyolította le a forgalmat. A Maros áradása következtében a hid megrongálódott s a két község között megszakadt az összeköttetés. A Maros áradása a vasuti töltést is megrongálta Palotailva közelében.

Kirándulásoknál, turákon szopogasson Anacot pasztillát, fertőtleníti a száját és torkot, üdítene. Egy fiola ára 37.— lej.

A falusi nép javáért.

A magyar Nőszövetségek központi titkársága komoly célt tűzte ki, hogy a mostani nehéz viszonyok között némi keresztet biztosít magyar falusi embereknek. Ennek a célnak kíván megfelelni, mikor Kolozsváron falusi szép munkákból, hímzésekéből, varrottasokból, szöttesekéből, szőnyegekéből, faragásokból, szobrokból karácsonyi vásárt rendez. A kiállítás a régi unitárius kollegium termeiben lesz és december 14-én kezdődik. Azok, akik a kiállításra tárgyaikat akarnak beküldeni, vagy egyébként érdeklődnek a nemescélu mozgalom iránt, forduljanak a következő címhez: Gyalla y Domokosné Cluj-Kolozsvár, Str. Berthelot-Eötvös-utca 29. sz.

Bethlehemes játék! Mult számban tájékoztattuk olvasóinkat arról, hogy az idei tétre mi-féle olvasnivalókat fogunk olvasón árón ajánlani. A füzetek között van egy kitűnő Bethlehemes-játék is kottákkal. Akik ehhez hozzá akarnak jutni, sziveskedjenek 10 más füzetrel együtt megrendelésüket feladni. A 10 füzet ára 45 lej, az egész sorozaté, vagyis mind a 15 füzeté 65 lej. Egyes füzetek ára 4 lej, de egy füzetet nem szivesen adminisztrálunk.

Rablóvilág a Regátban. Az Ókirályság területén újra nagyon elszaporodtak a banditák. Utóbbi időben Balticeni és Bukarest mellett történtek rablótámadások. Balticeni mellett 12 autó és hét szekér utasait fosztották ki az utonállók. Bukarest mellett három előkelő román férfit, köztük egy minisztert támadtak meg és fosztottak ki merész, álarcos banditák.

Rothermere lordot a pécsi egyetem disz doktorává választotta. Magyarország nagy barátját, lord Rothermere-t a pécsi tudományos egyetem disz doktorává választotta. Az erről szóló okmányt Magyarország követe adta át Rothermere lordnak.

Erdélyben elszaporodtak a farkasok. Erdély több vidékéről kaptunk hírt farkascordák kártételéről. K a l o t a s z e g havas-alji községeinek határában a juhnyájakban okoznak károkat. M a g y a r ó k e r e k e község lakóssága panaszolja, hogy a farkasok éjjelenként 10—12-es falkákban kóborolnak a határon. A C Mezőségeen levő F e k e t e a l a k r ó l is kaptunk hírt farkasok kártételéről. A S z é k e l y f ö l d ö n mindenféle közönséggé váltak a farkasok és a juhok között végeznek nagy pusztítást.

Franciaország háborúra készül a tengeren is. Franciaország tengerészeti költségvetésébe óriási összeget állítottak be a tengeri haderő fejlesztése érdekében. Franciaország át akarja építeni összes hadikikötőit, mert azok az ujonnan készült óriási hadihajók számára szűkeknek bizonyultak.

Nagy munkanélküliség van Amerikában. A rossz gazdasági viszonyok miatt Amerikában is állandóan nő a munkanélküliek száma. A szenátus elé törvényjavaslatot terjesztettek, amely két évig eltiltja a kivándorlók bebocsájtását.

Reggeli és uzsonna Ovomaltine nélkül nem lehet teljes.

A vihar elsepert egy német szigetet. A Németországhoz tartozó Wansee szigetet környező tengeren rettentő erejű vihar tombolt. A tenger hullámai átesaptak a kis szigeten és azt valósággal elseperték a föld színéről. A kis sziget lakói csónakok segítségével idejében elmenekültek a szigetről. Vihar multával vissza akartak menni otthonukba, de annak helyén tengert találtak.

Uj Duna-híd Magyarországon. Dunaföldváron most adták át a forgalomnak az uj Duna-hidat. Eddig Budapesttől Bajáig 210 kilométer hosszúságban egyetlen hid sem volt a Dunán, a forgalmat tehát kompokkal bonyolították le. Télen, jégzajlás idején a két part lakói el voltak zárva egymástól. A dunaföldvári Duna-híd összes melléképitményeivel az utolsó porcikáig Magyarországon termelt anyagból készült, a tervezést és kivitelt magyar mérnökök végezték, a munkát pedig kizárólag magyar munkások hajtották végre.

Az amerikai bankokra is rájár a rud. Az Egyesült Államok három tartományában utóbbi időben 53 nagy bank jelentett fizetéseképtelenséget. A bankok között vannak olyan régi bankok, amelyek már 90 éve fennállanak és óriási alaptőkéjük révén vezető helyzetet töltöttek be az amerikai pénzpiacon. Az amerikai bankok bukása miatt Amerika pénzügyi köreiben nagy idegesség uralkodik.

A Loire folyóba zuhant a párisi gyorsvonat. A tartós esőzések következtében a Loire folyó alámosta a vasuti töltést. A megrongált töltés a Párisból jövő gyorsvonat alatt lesülyedt s a vonat a megáradt folyóba zuhant. A borzalmas szerencsétlenségnél 50 ember meghalt és sokan súlyosan megsebesültek.

Földrengés volt Albániában és Spániában. Albániában nagyméretű földrengés pusztított. A földrengés következtében sok házban összeomlottak az épületek és számos ember halt meg. Spániában Missiva nevű városában is földrengés volt. A földrengés következtében a gyengébb házak összeomlottak. A halálos áldozatok száma megadja az ezeret.

Csiki Testvéreinkhez!

Arról szereztünk tudomást, hogy idegen érdekek szolgálataiban álló ügynökök házalnak csiki székely testvéreknél és Erdélyi kisebbségi magyarok saját tulajdonát képező és egész Romániában egyedül álló magyar biztosító intézetükre, a Minerva Biztosító R. T.-ra különféle hazug vádatokat szórnak.

Figyelmeztetjük a Testvéreket, hogy ezeknek a hazug üzleti fogásoknak akkor se üljenek fel, ha az ellenfél táborába szegődött magyar ügynökök részéről terjesztetnének, mert ezek az emberek önző érdekeket szolgálnak. Évről-évre kevesebb ugyanis az az összeg, amelyet az ellenfél szolgáltatában álló ügynökök a székely testvérek zsebéből biztosítási díjakban kiszállítanak. Ennek a kisebb összegnek a haszonrészesedése is kisebb és ez az, ami fáj az ellenfélnek és az ellenfél szolgáltatában levő ügynököknek.

A sok vád ellenére a Minerva Biztosító évről-évre hatalmasan fejlődik és mindenképpen méltó akar maradni ama jelígehez:

Beszélhetnek ellenséges ügynökök,

mit akarnak

A Minerva Biztosító csak megmarad egyedüli

kisebbségi magyarnak.

Megjelent 1931. évi könyvnapárunk.

1931. évi könyvnapárunk megjelent és szétküldését megkezdettük. Idei napárunknak rendkívül érdekes és változatos tartalma van. Sok szép kép díszíti a több mint 100 oldalra terjedő szövegrészt. A vásárrészt is teljesen javított állapotban bocsájítjuk olvasóink rendelkezésére. A napárt mindazon előfizetők díjtalanul megkapják, akik előfizetéseikkel ez év végéig rendben vannak. Aki eddig nem fizetett, most alkalma van a hátrélék beküldésére, mert ha később fizet, megkapja ugyan a napárt, azonban a befizetés ideje után. Minél hamarabb fizet, annál hamarabb kapja meg a könyvnapárt!

Karácsonyi mesekönyvek. Közlekedik a karácsony. A szülők aggodalommal gondolnak a karácsony elé. Mit hozhat a Jézus a gyermeknek ezekben a gondterhes, nehéz időkben? Egy-egy szép mesekönyvet. A mese a gyermeklélek első tápláléka. Adjunk a gyermek kezébe minél több mesét, de csak jó meséket, olyan meséket, amelyek a hozzáértők kritikáján már keresztülmentek. Ujabban vagonszámra küldik Erdélybe a rengeteg mesetermet, de ezeknek csak nagyon kevés része olyan, amely gyermekeink lélköré nemesítőleg hat. Erdélyben, igaz, kevés meseírónk van és kevés mesekönyv jelent meg, de ezek között vannak könyvek, amelyeket nyugodt lélekkel ajánlhatunk olvasóink figyelmébe.

Szép magyar meséket tartalmaz László Marcella „Nótás Zsuzskája“. Olvassa el minden magyar gyermek, szebbnél-szebb magyar mesemotívumokat ismer meg belőle. Ára 80 lej és portó. Tóth I. rajzaival és Delly Szabó Géza eredeti magyar muzsikájával.

Ugyancsak az utóbbi évek kiváló mesetermése Gál Lajosné: Jóság jutalma c. könyve, mely több illusztrált apró mesét tartalmaz. Ára ugyanannyi.

Azoknak a gyermekeknek, akik érdeklődnek a természet iránt, az állatok, növények élete iránt, azoknak a Szondy György „Állatok, növények“ c. mesekönyvét ajánljuk.

Mindahárom a Minerva R. T. kiadása. Megrendelhető a „Magyar Népen“ keresztül, vagy közvetlenül a Minerva R. T.-nál.

Jó emésztés — fél egészség. Székrekedés, bélrenyheség esetén Artin dragée normális ürüléshez segít. Kérje orvosától.

Halálos szerenesétlenséget okoztak a ludak. Székesfehérvár mellett Kálozdon a repülő ludak leszakították a villanyvezetékét. A drótra véletlenül belebotlott Boros Péterné 14 éves elmebajos fia és az erős áramtól azonnal meghalt.

Agyvértóadás, szívszorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes „FERENC JÓZSEF“ keserűvíz használata által röviden megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a „FERENC JÓZSEF“ víz a makacs székzsorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Czelnai

szakácskönyve

Cukrászat és hideg bülfé
150— lej

leszállított áron kapható a

Minerva könyvesboltban

Cluj-Kolozsvár,

Str. Regina Maria (Deák F.-utca) I.

Művelődési mozgalmak

TANÍTÓJUBILEUM MAKFALVAN. A bekecsálji református tanítói testület, Péter Károly 50 éves tanítói jubileumának alkalmából Makfalva községben tanítói értekezletet és ünnepséget tartott. Az ünnepség három részből állott. Délelőtt nyilvános jel-

Péter Károly.

legű tanítói értekezlet volt, amelyet zártkörű gyűlés követett. A jó hangulatban lefolyt közeledő után délután 3 órakor Péter Károly tanító tiszteletére jubilearis ünnepséget tartottak templomozás keretében. A szépen sikerült ünnepséget, amelyen Péter Károly érdemeit az egyházi és világi jelenvők szép szavakban méltatták, este közös vacsora és táncmulatság fejezte be.

SZINIÉLOADÁS MONOSPETRIN. Az almásfegyverneki műkedvelő gárda nagy sikerrel adta elő Monospetrin Géczy István: Amit az erdő mesél c. népszínművét. A szereplők kitűnően játszották meg szerepeiket. A betanítás és rendezés nehéz munkáját Roxin Ferenc, róm. kath. tanító végezte. Illesse köszönet fáradtságos munkájáért. A színelőadást táncmulatság követte.

SZERETETET MOST IS LEHET ADNI! ...„Gyűlésre jött össze Alesik és Felesik róm. kath. tanítósa, majdnem teljes számban...“ — írja nekem Ferencz Sándor barátom, igazgatótanító, a gyűlés jegyzője.

Ritkaságszámba menő esemény ez, drága, jó magyar testvérem! S ami még szebb, jelen volt, együtt volt Kovács András tanítóképzőintézeti igazgatóval és dr. László Dezső orsz. gyűl. képviselővel az élén a tanítóssággal együttérző, együttdolgozó papság is.

Ritka szép dolog ez, együtt látni e két vezető elemet, magyarságunk, fajunk két építő, fenntartó, érte dolgozó erős pillérét.

Együtt a papság és tanítósság! Így van ez jól!

— Gondolhatod, — írja tovább a levél — mily nagy volt az öröm, mikor Csikmegye 120 róm. katolikus tanítója ölelhette egymást keblére...

Csak az elég lett volna, hogy egymást láttuk, kezét foghattunk és elpanaszelhattuk egymásnak bajainkat...

A gyűlést Kovács Pongrác, a Gyergyói Tanító Egyesület elnöke nyitja meg. Megnyitója tele keserűséggel, aggodalommal. Hü és hamisítatlan képét rajzolja a romániai felekezeti tanítósság tarthatatlan helyzetének. Majd az elnöki előterjesztések során Pálosi Géza a felesiki és Kőmény Gyula az alesiki egyesületek nevében üdvözlí a gyűlést. Mindkettő azon óhajának ad kifejezést, hogy a háború alatt megszűnt „Csikmegyei Tanító Egyesület“ újra életre hívassék.

Az előterjesztések után Pál Viktória tanítónő dr. Rézbányai József „Az olvasó“ c. gyönyörű költeményét szavalja igaz rátermettséggel, ügyességgel.

Utána a tanítók dalköre Csokonai-Lavotta „A reményhez“ c. művét adja elő. A szavaltat és ének alatt az arcok felvidultak, a hangulat egész vidám.

De nem sokáig!

Józsa Sándor beszéde fordít a dolgon. Visszaesünk abba a borús hanglatba, ahol ezelőtt pár perccel az elnöki megnyitó alatti voltunk...

Amíg népünk jó módban élt s kereseti forrásai megvoltak, a felekezeti tanítósság pár száz lejáró kinlódott, dolgozott, várva sorsának jobbra fordulását...

De mi történt? Népünk a bő kereset mellett hozzászokott a bő költsékezéshez. Közben bedugultak kereseti forrásai, igényeit leszállítani nem tudta, bankokhoz fordult, eladósodott.

Most egyházi adót kellene fizetnie, de nincs honnan. Eddig kevés fizetéssel reménykedtünk a jobb jövőben, most reményünk sem lehet...

Eddig a levélrészlet...

Keserű, de igaz megállapítás ez!... Drága, jó magyar testvérem, — amíg egészséges vagy — nem tudod mily drága kincs az egészség... ha szükségét szenvedsz is... Mikor elveszted akkor látod mily nagy kincs az... Fogadkozol: „Csak még egyszer legyenek egészséges, tudom Istenem, vigyázok magamra!“

Hát itt is baj van! Betegség! Ki a beteg? Temagad, drága jó testvérem!

Aminő a levél további soraiból látom, azt hiszem, hogy téged, drága, jó magyar testvérem gonosz indulatu, rejtett-szándéku emberek félrevezettek!

Mert máskülönben a teérteled küzdő, gyermekeidet tanító, oktató tanítodat, egyházadat, iskoládat nem hagynád szükségben szenvedni!

Keresem azt a jó lelket, várom a megnyugtató választodat, vágyva-vágyom hallani tetteidet, amelyeket azokért fogsz tenni, akik kétségbeesve tárgyalták ezt a szomorú gazdasági helyzetet. Beune vannak ők is.

Értetek aggódnak, közöttetek élnek, veletek örülnek vagy szenvednek.

És talán-talán a szenvedésből kétszeresen is kijut nekik...

Drága, jó magyar testvéreim, édes magyar népem Gyergyóban, Csikban és mindenütt!

Addig is, amíg módotokban áll, — ha megerőltetésbe kerül is az anyagiak előteremtése, — addig is adjátok érző, magyar s. jó lelketek szeretettől sugárzó pillantását!

(Kisbács.)

Simon Sándor.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hizlaljon fiatal állatokat a kisgazda!

A mai alacsony gabonaárak mellett a gazdálkodásban oly módokat kell keresnünk, amelyekkel a gabonaneműek ára bizonyos mértékig emelhető.

A kisgazda nagyon jól teszi, ha saját termésű árpa, rozs és tengeri termését megdarálva állathizlalásra használja. Az erre célra használandó állatok lehetőleg fiatalok legyenek. Kerülni kell a lehajtott, lesoványodott úgynevezett lecsontozni valók beállítását.

A hizlalási idő 5 hónapos.

A beállított hizó állat akkor használja gazdaságosan fel a megemésztett készleteket, ha naponta legalább 1 kg-ot hizik.

A szálas takarmányok lehetőleg nem elvényülve kaszált, hanem leveles, pillangós takarmányok legyenek (lucerna, lóher, bükköny, baltacim). A réti széna is megfelelő, de lehetőleg szecskázva és más takarmánnyal keverve etessük. A hizlalás a következőképpen történik:

Az 5 hónapos hizlalás 3 szakaszra osztandó

Az első szakasz a beállítás napján kezdődik 56 napig tart és az adagok a következők:

2 kg. árpadara, 2 kg. tengeridara, 2 kg. rozsdara, összesen 6 kg., ehhez jön 4 kg. szecska, 2 kg. szalastakarmány, melynek felét itatás előtt, felét pedig itatás után adjuk az állatoknak.

Mielőtt tovább mennék, nem tudom eléggé hangsúlyozni azt, hogy az etetési idők legpontosabban betartandók és az állatok álljanak meleg istállóban.

Fontos és figyelembe veendő körülmény az itatás is, különösen hideg téli itatásnál megelőzendő a kihajtás, és igen háládatosnak bizonyult a vedrekből való itatás az istállóban.

Minden fölös mozgás és hőmérsékletváltozás anyagcserével jár, már pedig a cél az legyen: minél kevesebb mozgás mellett, minél több anyagot gazdaságosan gyarapodásra forrasztson az állat.

A vizet melyet megitatunk, előre melegíteni kell tartani, hogy az itatás idejének érkezéskor ne kapjon teljesen friss kut vagy

folyóvizet az állat. A kissé langyos vizből többet és izletesebben iszik.

Az első hizlalási idő 8 hétig tart, ezt követi a második szakasz. Ez 14 napig tart.

A darakészletek 9—10-ik héten $\frac{1}{2}$ kg.-mal fokozódnak, úgy, hogy $2\frac{1}{2}$ kg. árpadara, $2\frac{1}{2}$ kg. rozsdara, $2\frac{1}{2}$ kg. tengeridara használandó fel, ezen fenti darakészletekhez 5 kg. szecska keverendő; az itatási szalastakarmány adag pedig 1—1 kg. marad.

A 10-ik héttől pedig az adag így változtatható: $2\frac{1}{2}$ kg. tengeri, $2\frac{1}{2}$ kg. árpa, 3 és fél kiló rozsdara. Ez utóbbi daraféleség már a hizlalás első napjától felerészben korpával is pótolható. Ez a szakasz 10—12 hétig tart.

Uradalmi hizlalásnál nyert megfigyeléseim szerint egy 500 kg. beállítású sullyal 5 hónapi, azaz 150 napig tartó hizlalásnál felhasználott egy fiatal ökor:

322 kg. árpadarát,

322 kg. tengeridarát,

392 kg. rozsdarát és

994 kg. szalastakarmányt.

A fenti takarmányok pénzértéke:

322 kg. árpadara mázsánsként 200 lej, 644 lej;

322 kg. tengeridara mázsánsként 200 lej, 644 lej;

392 kg. rozsdara mázsánsként 180 lej, 705 lej;

994 kg. szalastakarmány mázsánsként 100 lej, 1000 lej;

2 szekér alomszalma á 65 lej, 130 lej;

Sósükségletre 20 lej;

Összes fogyasztás ára: 3143 lej.

A kihizlalt állat az eladás előtti napon próbára lemérlegelve azt mutatja, hogy 170 kg. súlygyarapodást ért el, vagyis naponta 1 kg.-nál jóval többet gyarapodott.

Ennek a gyarapodásnak az értéke mai piaci árak szerint 4360 lej. A hizlalásra felhasználott termények értéke 3143 lej. A gabona tehát hizlalás útján 1117 lejjel jobban értékesült, mint közvetlen eladás útján. Minthogy

a hizlalás alatt körülbelül 10 mázsa gabonát etettünk fel, egy mázsa gabona hizlalás utján átlag a piaci árnál 100 lejjel értékesül jobban: Ezenkívül tekintetbe kell venni, hogy hizlalás

alkalmával sok, jóminőségű trágyát nyerünk s ennek segítségével terméseinket fokozhatjuk.
Török Elemér,
gazdatiszt.

Kolozsmegyei gazdák gyűlése. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület kolozsvármegyei szakosztálya most tartotta meg őszi gyűlését. Az őszi gyűlésen a téli munka-programmot állította össze a szakosztály. A szakosztály folyó évben is oktató és ismeretterjesztő előadásokat fog tartani a falusi földmives lakosság felvilágosítása érdekében. A szakosztály kéri a községi gazdaköröket, hogy minden ügyben forduljanak bizalommal hozzá felvilágosításokért.

Olcsóbb lett a mételykór kezelése. Hosszas kutatások után sikerült a mételykór általánosan ismert gyógyszerének, a Distolnak, hatását annyira erősíteni, hogy immár egyetlen darab Distol meggyógyít egy mételyes juhot. Az új szer DISTOL EXPRESS néven kerül eladásra patikákban és drogériákban. A Distol Express nem árt a juhok tejének, magzatelvetélést nem okoz, és egyetlen darab beadása a mételyes juhot biztosan meggyógyítja. Egy darab Distol Express ára 14 lej, ily esekély összeggel tehát megmenthető a beteg állat. Fontos az is, hogy elmentésben számos utánzatával a Distol Express mérgezést nem okoz, ezért mindenki csak eredeti Distol Expresset használjon, melynek fekete tokjaira ezüstös betűkkel van rányomtatva a Distol szó.

PIAC

Külföldi gabonakereskedők romániai gabonát vásárolnak. Hír szerint a napokban több idegen hajó érkezett a konstancai kikötőbe. A hajók orosz kikötőkből jöttek, ahol gabonát akartak vásárolni. Kiderült azonban, hogy az orosz gabonakereskedők teljesen üresek és ezért

romániai gabonával akarják a hajókat megrakni. Ennek hatása alatt a gabonák Romániában kissé emelkedtek.

Piaci árak Szatmáron.

Gabona- és terményárak.

Buza 320—340, rozs 180, árpa 240, zab 230—240, ókukorica 290—300, bükköny 300, fehér paszuly 600 lej mázsánként.

Állatárak.

Gyenge minőségű vágóállatok (tehén és ökör) 10—11, hizott jöszág 16—20, szopós borju 16—18, hizott disznó minőség szerint 24—30 lej kilónként.

Terményárak Temesváron.

Buza 305—307, ókukorica 240, új kukorica 190, krumpli 170—175 lej mázsánként.

Égyetlen darab

DISTOL

EXPRES

biztosan meggyógyítja
a mételyes juhot
Darabja 14 Lei

ÖVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELIRÁSSAL
KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRÁKBAN ÉS DRUGÉRIÁKBAN
FŐLÉNYEK: FREDERIC SPODNEIM & CO.
BUCUREȘTI - NO. ELISABETA 56

MULATTATÓ

SZULÓHAZ.

*Virágos dombtetőn
Van egy szép palota.
Ezüst a födele,
Arany az ablaka.*

*Mégis csak szebb nekem
Az a nádviálylól
Kicsi ablakában
Piros rózsabimbó.*

*Egy jó öregasszony
Fiát odavárja.
Megyek édes anyám,
Megyek nemsokára.*

Pósa Lajos.

Keszeg Andrásné, minitölmács.

Mikor az öreg Daru Jánost eltemették, nehéz sora lett a szegény élettársának. Pörbe fogták, törvény elé idézték. Ezt a csúfságot pedig a megboldogult urának a saját édes testvére tette, az a feketelelkű, kapzsi Daru Mihály. Mert megirigyelte a hékédsori kis házat és azt akarja az özvegytől elvitatni. A halott emlékét sem tisztelte, sőt volt lelke pellengére állítani a törvény előtt, azt állítván, hogy Daru Jánosék nem voltak megesküdvé: így a házát illeti.

Az öreg Darunéknak jogi ügyekben a szomszédasszonya: Keszeg Andrásné adott eddig tanácsokat. Most azonban nagyobb tekintélyre volt szükség. Ezért ügyvédet fogadott és megkezdte azokat a tanukat, akik hallották, amint a megboldogult végrendelezett és akik hajlandók eskü alatt vallani, hogy a hékédsori házat az ő hűséges élettársára hagyta. Az ügyvéd ígérte, hogy mindent elintéz, csak egyet kért rá az asszonyra: a keresztlevélnek a kiállítását.

Ez azonban olyan munka volt, amelynek elvégzéséhez ismét szükséges volt a régi jogi tanácsadó, Keszeg Andrásné. Átment hát hozzá és felkérte, hogy együtt menjenek be a legelső parochiára, ahol tudvalevőleg az anyanyelvek vannak.

— Nagyon szívesen. — válaszolt a jó lélek. — Akár indulhatunk is. — Egy óra sem telt

bele, hogy a két öregasszony már ott ült a lelkészi hivatalban, Keszeg Andrásné pedig, mint tolmács, azonnal munkához láthatott:

— Kérem szépen, — kezdette — ennek a jó asszonynak a keresztelőlévél kellene, de mert nagyot hall, szótehetsége sincs, azután a pör is megzavarta az értelmét, ezért engemet kért fel, hogy legyen olyan szíves és fejtsen ki helyette az eszméletet.

— Minek hívják a jó asszonyt? — kérdezte a lelkész.

— Keszeg Andrásné vagyok.

— Nem magát, lelkem, hanem akinek a keresztelőlévél kell.

— Azt Daru Jánosnéknak hívják, kérem aláasan. Igaz, hogy nem voltak megesküdvé, de azért csak Daru Jánosné volt ő mindig.

— A leánykori nevét mondja meg, arra van szükség.

— Azt bizony én magam sem tudom, mert én már mint Daru Jánosné ismertem meg, de megkérdelem mindjárt tőle.

— Mi a leánykori neve, szomszédasszony?

— Szathmári Juliánna — felelt a kérdező, akihez a nagytiszteletes most azt a nehéz kérdést intézte, hogy melyik évben született.

— Ez az egy dolog az, amit nem tudunk — vágott közbe Keszegné — vagy mit beszéljek... már hogyan tudnánk, persze hogy tudjuk. Erzsébet napkor vagy izé... óh már magam is összezavarom az ügyet... Juliánna napkor... igen... akkor született: Persze, hogy akkor, hiszen éppen azért lett Juliánna!

Ez az adat rendkívül fontos volt ugyan, de a lelkész nem elégedett meg vele és inkább azt szeretne volna tudni, hogy körülbelül hány éves lehet Daruné. A tolmács nem késett a válasszal:

— Ő azt mondja, kérem aláasan, hogy hatvanöt esztendő, de én meg azt mondom, hogy sokkal több annál, van ő már hetvenöt is. Vagy ha annyi nincsen, de nem sok hihető lehet, de hogy hetvenen felül van, azt hóbizonyossá merem mondani. Különben majd igazolja a nagy könyv, az tudja mindnyájunk között legjobban.

— Abban magának igaza van, hogy a nagy könyv tudja legjobban, de nekem közelebbi adatra volna szükségem.

— Közelebbi adat! Nagyon szívesen mondom és annyit, amennyit nagytiszteletes uram kíván. Közelebbi adat! Oh, Istenem, már hogy ne volna. Hát kérem szépen, majd elmesélem

a Fábiánék lakodalmát. Az volt ám a szép lakodalom. Együtt voltam én ott Darunéval, mindketten fiatal asszonyok voltunk, de akkor még ő nem volt nekem szomszédasszonyom, csak jó ismerősöm.

A lelkész érezte, hogy itt egy hosszú történet következne, azért közbevágott:

— Hány esztendeje lehet ennek?

— Hány esztendeje? Azt már nem tudom, de lehet olyan negyven, vagy olyan ötven esztendeje. Különben megkérdelem a szomszédasszonyt...

— A nagytiszteletes ur arra kíváncsi, — barsonázta a Daruné fülébe — hogy hány esztendeje már annak, hogy a Fábiánék lakodalmában voltunk?

— Én nem voltam ott — válaszolt Daruné.

— Dehogy nem volt ottan, csak nem emlékszik már rá. Igaz, hogy régen volt, de azért csak kellene emlékezni rá.

A Fábiánék lakodalma színes képekben elevenedett volna meg a messze múltból Keszeg Andrásné jóvoltából, ha a lelkészi irodába be nem jön a temetévállalkozó azzal, hogy a négy órai temetésre indulhatnak. A lelkész felvette a palástját és közölte hűveivel, hogy a keresztelevelet így nem készítheti el, de a betűsoros mutató éppen köttetni van, adat meg nincsen, de végiglapozza szívesen az anyakönyveket és ha a munkára a nappal nem futja: telik az éjszakából.

— Ugy van, kérem alássan, — erősítette Keszegné — amit nem tudunk elvégezni nappal, szakajtuk rá időt az éjszakából. Ugy szokta azt rendes ember. De hogy el ne felejt-

sem, szegénybizonyítvány alapján mennyibe kerül ez a kis irás.

— Semmibe — szólta a lelkész és indulni akart.

— Belenyugszunk, kérem alássan — bucsuzkodott a két asszony.

Másnap reggel — templomozás után — megkapták az irást, amelyből megtudták, hogy Szathmári Juliánna nem hatvanöt-esztendő, nem is hetvenöt, hanem csak hetvenhárom. Különben mindegy az már egy ilyen öreg asszonynál, hogy hány esztendő. Az a fő, hogy megvan a keresztlevél. Miután pedig már tudták, hogy nem kell semmit se fizetni, nyugodtan kérdezhették meg még egyszer, hogy mivel tartoznak.

— Szeretettel, — szólta a lelkész — ez a legnagyobb ajándék, amit keresztények adhatnak egymásnak.

— Ezt nagyon szívesen felajánljuk mindkettőnk is. Hogyne! kérem alássan... Isten áldja meg nagytiszteletes uramat!

A hazafelé vivő úton Keszeg Andrásné egy kis sérelem esett, mert a szomszédasszonya csak a papját áldotta, hogy ingyenbe annyit fáradozott, de az ő jóságáról egy árva szót sem szólott. Ezért szemrehányást is tett neki, mondván:

— A nagytiszteletű urtól szép volt, hogy ingyenbe annyit fáradozott, de ha én el nem magyarázom neki, hogy a szomszédasszony mikor született: ebbe a földi életbe se találta volna meg a nagy könyvben...

Böszörményi Jenő.

Apróságok * Adomák

A szentelen koldus.

Egy sánta koldus egy sétáló idős urtól alamizsnát kért. Az öreg ur sajnálta a nyomoruságos koldust s egy koronát adott neki.

— Uram — szólta egy idegen, aki látszólag az ellenkező oldalról jött — ön tulságosan jószívű, hogy ennek a koldusnak adott valamit. Ez egy átkozott gazember, aki csak alakoskodik, hogy kihasználja a mások jószágát. Olyan egészséges, mint ön vagy én. Kérem adja ide egy

pillanatra a pálcáját, azonnal meggyőzőm önt a valóságról.

Igy szólva, elvette az öreg ur értékes, drága sétapalcáját, amelynek arany fogantyúja volt és megtámaszta a hamis koldust, aki rögtön elmenekült. Pár pillanat alatt mind ketten eltűntek és az öreg úr még most is vár a pálcájára.

Különbség a kutyák és macskák között.

A tanító főneveket kérdez a gyermekektől. Az egyik bátran mondja:

— Kutya, macska.

A tanító felszólítja a gyermek szomszédját, hogy mondjon

más főneveket. A gyermek rávágja:

— Kutya, macska.

— Ez nem más te! — szól rá a tanító.

— Biz ez más, mert az az ő kutyája és macskája volt, ez meg az enyém.

Bölcs felelet.

Tanító: Egy rétet három ember egy nap alatt kaszál le. Peti, mondd meg, hogy egy ember ugyanazt a rétet mennyi idő alatt kaszálja le?

Peti: Egyáltalában nem tudja lekaszálni, mert előtte már a három ember lekaszálta!

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: F. D. Oklánd 130, É. A. Kőpce 175, K. J. Szilágycseh 175, Sz. B. Zalánpaták 175 (r. 1930 dec. 31-ig), Ny. M. Aninosza 840 (r. 1931 márc. 1-ig), M. F. Kézdiszentlélek 170, V. F. Lemhény 175, F. Gy. Lupény 175, M. Gy. Ujvassánd 170 (r. 1930 dec. 31-ig), R. B. Bun 100, B. L. Szalárd 175, özv. N. B.-né Kézdivásárhely 340 (r. 1930 dec. 31-ig), B. D. Segesvár 175, ifj. B. J. Szolnokháza 160, B. A. Dobrácsapáti 140 (r. 1930 dec. 31-ig), R. J. Aninosza 175, Cs. L. Máramaros-sziget 110 (r. 1930 dec. 31-ig), M. B. Belényes 345, K. M. Nagybácson 170 (r. 1931 május 15-ig), A. F. Magyarbükös 345, O. I. Nyáradgálfalva 160, L. B. J. Belényesujlak 170, J. J. Bibarcfalva 150 (r. 1931 nov. 15-ig), V. I. Székudvar 175, J. A. Bodola 170, B. K. Vaesárcsi 160, A. G. G. Alsórákos 175, H. I. Belence 175, Cs. M. Korond 95, M. F. Rugonfalva 85, K. M. Kissolymos 175, K. I. Székelyhid 100, H. P. S. Tóti 175, D. L. Árpád 175, M. I. Csokály 135, T. P. F. Keresztvár 175, T. D. Csikszentgyörgy 170, G. M. Árapatak 175, ifj. L. A. Nagyajta 175, M. Gy. Vulkán 55, H. I. Petrozsény 100, B. P. Csanádpalota 135 (r. 1930 aug. 1-ig), K. Zs. Berkeresztur 345, T. A. Palotailva 100, Ref. Iskola Toldalag 120+50, K. M. Szentágota 160, G. Zs. Érszakácsi 175, K. L. Sarmaság 175, S. J. Agyagfalva 175 lej.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

Ápróhirdetések

Szőlő vagy gyümölcs telepítők figyelmébe! Ha éghajlatunknak megfelelő, kipróbált és egészséges szőlő vagy gyümölcsfa oltványt akarnak ültetni, kérjenek árjegyzéket és tájékoztatót Tóthfalusi és Társa oltványtelepéről Targu-Mureş-Marosvásárhely, Str. Sft. Gheorghe (Szentgyörgyü.) 9.

Silea-Magyarsüllye községben (Kisküküllőmegye) 200 holdas birtok gazdasági épületekkel felszerelve eladó. Ára 190 ezer lej. Érdeklődők forduljanak a „Magyar Nép” kiadóhivatalához.

Műkedvelők figyelmébe ajánljuk a következő szindarabokat:

Karácsonyi szindarabok.

Pap bácsi: Pásztorjátékok (12 nő, 4 férfiszereplő)	7.-
Bellehemes játék (12 f. 2-3 nő)	6.-
Sramkó: Jönnék a bellehemesek (6-8 f. 1 nő)	41.-
Jézuska jászolánál (8-tól tetszés szerint szaporítható gyermek szereplők)	28.-
A törpék karácsonya (8 szereplő)	28.-
Erdey: Karácsonyi aranyszívek (10 szereplő, lehetnek gyermek)	28.-
Wimmer: A gyermek álma (4 nő, 4 férfi)	28.-
Fuscsh: Karácsonyi álom (3 n. 14 f.)	50.-
Gárdonyi: Karácsonyi álom (Bellehemes játék 3 felv.)	136.-
Vincike a hitetlen (1 felv. 1 nő, 4 férfi)	21.-
Kines István: A részeg ember fia	35.-
Agoston: Két karácsonyi szindarab	18.-
Erdey: A porszívó (Humoros karácsonyi szindarab)	28.-
Bohdaneczky: Karácsony (Színmű 1 felv. 2 f. 2 gyermek)	34.-
Havadtói: Az árva karácsonya (Színmű 3 felv., 2-3 nő, 12-15 f.)	32.-
Feysz A.: Karácsonyi bibliai misztérium 2 élőképpel 7 felv.	48.-
Schön: Mikulás esti tréfás jelenetek	34.-

Egyfelvonásos népszínművek:

Csöte: A piros jegykendő (4 egyfelvonásos népszínmű)	82.-
— Elment az én rózsám	55.-
— Jutkánál nincs semmi baj (2 nő, 2 férfi)	28.-
— Gyászol a bojtár (2 férfi)	28.-
— Három a magyar igazság (3 férfi)	28.-
— Sárika vasparipája (1 férfi, 1 nő)	28.-
— Tóth Lidi (3 nő, 5 férfi)	41.-
— Verica kérője (1 nő, 4 férfi)	55.-
— Ez a kislány úgy éli világát (2 nő, 4 férfi)	55.-
— Keresztanyám gyáva legénye (2 nő, 2 férfi)	34.-
— Ez a kislány megy a kutra (3 nő, 3 férfi)	55.-
Tarnai: Haragosok (Parasztkomédia 1 felv.)	21.-
— A sifonér (Parasztkomédia 1 felv.) 1 férfi, 2 nő	21.-
— A harmadik (Parasztkomédia 1 felv. 3 férfi, 1 nő)	21.-

Újabb 3 felvonásos népszínművek:

Csöte: Legényfurfang	55.-
— A virágnak megtiltani nem lehet (8 nő, 7 férfi)	68.-
— Rózsamajor virága	68.-
— Léány-csel (5 nő, 6 férfi)	55.-
— Hej de szép a lakodalom	55.-
— A bíró leánya	55.-

Ifjúsági szindarabok:

Szerafini: Az élő szobor (vigj. 2 felv. 9 nő)	14.-
— Az apróhirdetés (vigj. 2 felv. 12 nő)	14.-
A párbaj (Miszt. dráma 1 felv. 3 férfi)	28.-
A poruljárt kisérlet (Vigj. 1 felv. 5 férfi)	28.-
A liba (Vigj. 2 felv. dalokkal 14 férfi)	34.-
A bíró előtt (Énekes vigj. 1 felv. 5 férfi)	28.-
Horkolás a jelszó (Bohózat 1 felv. 4 férfi)	28.-
Mihály bácsi a doktornál (Vig jelenet 2 férfi)	28.-
A vallatás (Színmű 1 felv. 6 férfi)	18.-
A félreismert zseni (Tréfás jelenet 3 férfi)	28.-
Izgalmas kaland (Bohózat 1 felv. 9 férfi)	34.-
A huszmillió csekk (Vigj. 3 felv. 20 férfi)	41.-
A nemesi levél (Színmű 5 képből 10 nő)	34.-
A mosoly ébredése (Színmű 2 felv. 11 nő)	34.-
Jöjj és kövess (Evangéliumi nagyheti esemény 7 f.)	34.-
A leledékeny Zsuzsi (Vigj. 3 felv. 9 nő)	41.-
Füstbe ment terv (Színmű 1 felv. 6 férfi)	28.-
A bizalom jutalma (Zenés színmű 3 felv.)	34.-
Ne tovább a kaptafánál (Vigj. 3 felv. dalbetéttel)	34.-
Uppmann kapitány utazása a föld körül (Vigj. 3 felv.)	34.-
Nyárspolgárek fürdön (Vigj. 2 felv. 7 nő)	41.-
A küvémeredt Kátsa (Szomorújáték 1 felv.)	34.-
A kisérlet (Vigj. 1 felv. 7 nő)	34.-
Pártaláz (Vigj. 1 felv.)	34.-
Szent Ferenc és a rablók (Vigj. 3 felv. 8 férfi)	28.-
Csudaernyő (Bohózat 1 felv. 7 nő)	34.-
A sorsjegy (Bohózat 1 felv. 6 nő)	34.-
Vig némajátékok I. (2-7 férfi szereplővel)	34.-
Zsuzsi néni szelleme (Vigj. 1 felv. 6 férfi)	28.-
Fogják meg (Vigj. 1 felv. 10 férfi)	34.-
A Jangcekiang partjain (Vallásos dráma 1 felv. 12-15 férfi)	41.-

Megrendelhetők a MINERVA R.-T. könyvesboltjában Cluj-Kolozsvár, Str. R. Maria (Deák F.-u.) 1., vagy lapunk kiadóhivatalánál.

**Ingyen küldöm
szőlőoltvány és gyümölcsfa**

árjegyzékemet mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. — A saját érdekében ne vegyen addig oltványt vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szőlészeti útmutatómat.

Cim:

SZÜCS J. szőlőtelepe
Diosig—Bihardiószeg.
Jud. Bihor.

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt.**

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fiókinézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó, Zálau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagynyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagynyed és ennek
Uicara-Marosujvári fiókinézetek. —

Saját tőkék:

60.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Szőlőoltvány, gyümölcsfa

valamint gyökeres rippáriaportális és berlandéri szőlővesszőket megbízható helyről telepítsünk.

Ajánljuk 20 év óta fennálló

telepünkről garantált fajtiszta minden betegségtől mentes duggyökeres szőlőoltvány és gyümölcsfáinkat. — Tekintettel az évi nagy keresletre, megkezdjük rendeléseit mielőbb hozzánk juttatni, mint ahogy a múlt évben nagyon sok vevőnket nem tudtuk elégíteni. — Árjegyzéke kívánatra minden esetben küldünk, mely a szőlőtelepítésről, valamint a káros növények irtásáról sok hasznos tudnivalókat tartalmaz.

Székely Gábor és Tsa
szőlőoltvány és gyümölcsfa-telep
Diosig-Bihardiószeg. (Jud. Bihor.)

**Kolozsvári
Takarékpénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**
Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főtér) 7.

Betéteket előnyös kamattal mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Diciosánmartin-Dicsőszentmárton, Alba-Julia-Gyulafehérvár, Târgu-Murás-Marosvásárhely, Oradea—Nagyvárad és Timișoara—Temesvár.

Saját tőkék 143 millió lei.

Affiliált intézetei:

Torda-aranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Turda-Torda, Alsófehérvárm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud-Nagynyed, Udvarhely-megyei Tak.-pénztár Odorheiu Székelyudvarhely és Cristur—Székelykeresztúr, Szászrégenvidéki Tak.-pénztár Rt. Reghin-Szászrégen, Népbank Rt. Huedin-Bánffyhyunad és Szamosujvári Hitelbank Rt. Gherla—Sz.ujvár.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. Áruaktárai a vasút mellett.

**Ha sikert akar elérni, úgy
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!**

**AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD — NAGYNYED**

Az őszi szállítás megkezdődött. Aki biztos eredményt akar elérni, ültessen fákat, bokrokat stb. az őszi folyamán. *rosoro*
Árjegyzék kívánatra díjtalanul

**Aranyosgyéresi
Agyagipar R.-T.**

Ajánlja elsőrangú földgázzal égetett hornyolt és hódfarkú tetőcserepét,

normál és németméretű fali és kuttégláját

valamint elsőrendű különböző méretben készült

alagcsöveit.

Cég és iroda: Turda—Torda.
Telefon szám: 107.

Ha pénzt akar keresni

és nem akarja, hogy gyümölcsfáit a hernyók jövőre is tönkretégyék már most sürgősen alkalmazzon fáira

„S O T O R” hernyóenyvgyűrűt,

melynek tökéletes hatása közismert. — Lombhullás után permetezzen okvetlenül levél-, paizs-, vértetű, valamint mindennemű kártevő ellen „Dendrin”-nel, vagy a kétszeres erősségű „Neodendrin”-nel.

Gyümölcsfák vértetves sebhelyeinek bekenésére csak

„P O M R I N” vértetűkátrányt használjon.

Hernyóenyvpapírt gyári áron szállítunk. — Gyártja:
Moskovits Ipartelepek Részv.-Társ.

Oradea—Nagyvárad.

Lerakatok:

Segesváry & Co. Cluj-Kvár. Biasini S. utóda Cluj-Kvár.

Gazdák, szervezkedjétek!

Lesoványodott, erőtlén,
vérszegény, tüdőbajos
betegek részére áldás a

„GRASIN”

erőtápszer — Étvágy ja-
vító, erősítő, vérképző
halása szembelünő.

Kapható: gyógyszerlátekban és Dr. Nagy Árpád gyógyszerlátekban
Cluj-Kolozsvár, Ceiea Mojlilor. — Egy doboz 120 lei, Postán küldve
135 lei. Egy teljes kúrához 5 doboz 600 lei bérmentve, utánvétellel.
Használati utasítás minden dobozhoz mellékelve.

„Transsylvania” Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fiókintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosúvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,
Elfogad betéteket, leszámítol
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

Huzás december 21-én.

Boldog karácsonyi ünnepeket

szerez magának és családjának, ha sietve megvásárolja a
kolozsvári Mentő-Egyesület sorsjegyét és december 21-én
megnyeri az

1 millió L. készpénz főnyereményt

vagy a 2182 kizárólag készpénz nyeremény valamelyikét.

A nyereményt az »Albina Bank« azonnal fizeti.

Sorsjegy bármely városban és a Hangya szövetkezetekben
vásárolható, de 117— lei előzetes beküldése ellenében a
Sorsjegyiroda Cluj-Kolozsvár, Strada Memorandului
(Unió-utca) 16. szám elküldi postán vidékre is.

Köhögés, Hurut, Tüdőbetegség

ellen minden esetben bevált a

SIROMALT

gyógyszer, mert az összes gyógyanyagokat tartalmazza, amelyeket
a leghíresebb orvosok ezen betegségek ellen ajánlanak. —
A Siromalt állandó és rendszeres használata által meggyógyul
a hurut, elmúlik a köhögés és enyhül a tüdőbaj. — Az étvágy
megjavul, az életkedv fokozódik, a jó arcszín és a testi erő
teljes egészében visszatér. — A Siromalt olcsó, jóízű, tápláló,
malátás készítmény, amely minden patikában kapható. —

Ha köhög, gyakran hurutos, azaz gyenge tüdejű, írjon a

Gea-Krayer R.-T. Laboratorium, Timișoara-Temesvár 25.

címreingyen fűzetélt, hogy meg tudja, mit kell tennie ezen bajok ellen.

